

РЕШЕНИЕ

№ 21061

гр. София, 19.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 70 СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ВАЛЕРИЯ Б. ВАТЕВА

при участието на секретаря ЦВЕТАНА Б. ТОШЕВА
като разгледа докладваното от ВАЛЕРИЯ Б. ВАТЕВА Гражданско дело №
20221110134488 по описа за 2022 година

Предявени са искове Предмет на делото са предявени от „С.Б.“ ЕООД срещу Х. А. Т. с ЕГН
*****, искове с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 92 ЗЗД вр. чл. 234 КТ за
установяване, че се дължат 1200 лева и по 422 ГПК вр. с чл. 86 от ЗЗД за установяване, че се
дължат 31,34 лева мораторна лихва за периода 23.11.2021г. – 25.02.2022г., за които суми е
издадена Заповед за изпълнение по ч.гр.д. 2644/2022г. на РС - Пловдив, III бр. състав.
Претендира законната лихва върху главницата считано от подаването на заявлението по чл.
410 ГПК и разноски в настоящото производство. Претендира разноски за исковото и
заповедното производство.

Ответната страна в законния срок представя отговор, с който оспорва иска като навежда
конкретни аргументи, включително за недължимост на вземанията, възражение за
нищожност /противоречие с добрите нрави/, алтернативно – за недействителност. Моли
исковете да бъдат отхвърлени, претендира разноски.

Съдът, като разгледа и обсъди събраните по делото доказателства, приема за
установено **от фактическа страна** следното.

Не се спори между страните, а и от писмените документи се установява, че ищцата
е работила като по Трудов договор от 23.05.2020г. – л. 8 – 9 от делото */в едва разчетим
екземпляр/* срещу основно възнаграждение от 4,00 лева на час за дневен труд. Мястото на
полагане на труда е в гр. Пловдив, ресторант „Марица“ на бул. „6-ти септември“ / бул.
„Източен“, като по преценка на работодателя мястото може да се променя в рамките на
същия град.

Не се спори по-нататък, че докато ответницата е била в трудово правоотношение с

ищеца между нея и „С.Б.“ ЕООД е сключен Договор за повишаване на квалификация от 26.01.2021г., по силата на който работодателят организира и провежда обучение за повишаване на квалификацията на служителя чрез два отделни три-дневни курса – „Основен курс за управление на смяна“ и „Курс за управление на смяна за напреднали“. В преамбюла на същия е посочено, че същият се сключва на основание чл. 234 КТ и „като се взеха предвид вътрешната политика и правилата за работа на „С.Б.“ ЕООД и необходимостта от провеждане на курс за повишаване на квалификацията на служителя, с цел за в бъдеще последният да покрива изискванията на заемане на длъжността „мениджър“.“ В чл. 12 е посочено, че служителят се задължава да не прекратява трудовото правоотношение по време на обучението и 18 /осемнадесет/ месеца след неговото завършване. В чл. 13 е уговорено, че ако служителят прекрати едностранно трудовото правоотношение в срока по предходния член, независимо дали за определен период е полагал труд по време или след повишаването на квалификацията, страните приемат, че е налице пълно неизпълнение на настоящия договор и служителят дължи на работодателя неустойка в размер на 1200 лева.

По приложената справка на л. 11 от неизвестен съставител /без посочено наименованието на работодателя/ се установява, че ответницата, наред с други хора има резултат от тест 90,90 % и оценка „В+“ за период 09-11-2021г. „София, Пловдив“.

Ответницата е подала молба на 07.06.2021г. за прекратяване на трудовото й правоотношение на основание чл. 327, ал. 1, т. 6 от КТ, на която е поставена резолюция „Да, разрешавам прекратяването на осн. чл. 327, ал. 1, т. 6 КТ“.

Видно от Заповед № 00004897/08.06.2021г. трудовото правоотношение с ответницата е прекратено на основание чл. 327, ал. 1, т. 6 КТ.

Ищецът е изпратил покана за изплащане на неустойка в размер на 1200 лева, върната като непотърсена на 22.11.2021г.

По приложената Заповед № 2412/26.02.2021г. на Калин Петков Гайдаджиев - старши консултант Човешки ресурси и Обучение в ищцовото дружество поради усложнената епидемична обстановка от заболяването Ковид – 19 е разпоредено обученията на служителите относно повишаване на квалификацията да бъде преместено в гр. Пловдив за периода 01.03.2021г. – 31.03.2023г.

Съгласно писмо от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ Х. А. Т. се е обучавала в същия за периода 2018г. – 2021г. специалност „Гражданско образование и чужд език“, редовна форма на обучение, като през учебната 2020/2021 година е била трети курс, а 2-ри летен семестър е продължил от 15.02.2021г. до 30.05.2021г. и изпитната сесия е била от 31.05.2021г. до 27.06.2021г.

При така установените факти и на основание на закона съдът достига до следните **правни изводи**.

Спорът в настоящото производство не касае фактите – по тях страните не спорят – имало е трудово правоотношение, в рамките на което е сключен договор за квалификация,

който се квалифицира като такъв по чл. 234 КТ, ответницата е преминала първия етап от обучението и преди започване на втория етап от същото по своя инициатива е поискала прекратяване на трудовия си договор. Доказано е и обективното основание, въз основа на което е прекратено впоследствие считано от 08.06.2021г. правоотношението – редовна форма на обучение във висше учебно заведение.

Прие се за безспорно и че обучението е осъществено в гр. Пловдив – поради влошената епидемична обстановка.

Така излиза, че работодателят е изпълнил своите задължения по сключения договор.

По направеното възражение за нищожност от страна на ответницата за наличие на накърняване на добрите нрави съдът намира следното. Действително договорът има облигационен характер – но само по отношение последиците от неговото изпълнение. Бидейки нормиран в Кодекса на труда той се сключва в рамките на валидно трудово правоотношение и прилагането на правилата на ЗЗД е субсидиарно, т.е. само за неуредените в кодекса въпроси, като винаги обаче се държи сметка за особения характер на отношенията, регламентирани във връзка с полагането на труд, с отношенията работодател – работник, с принципите на трудовото ни право. Тяхното спазване и обосноваването въз основа на тези общи правила е също толкова валидно, колкото и прилагането на ЗЗД за вторичните въпроси по отговорността. В този смисъл провеждането на обучения не се подчинява само на облигационни правила, служителът и неговия работодател са в особена връзка, чието значение се проявява по различен начин от хипотезата, в която имаме равно-поставени страни, които сключват помежду си договор. При обсъждане клаузата за неустойка следва да се отчете следното. Същата е в прекомерен за един работник размер, още повече за такъв, който получава по 4,00 лева на час за своя труд. Прекратяването на трудовия договор освен това – както е в случая – може да се дължи на обективни състояния и причини и правото на работника да го прекрати му е гарантирано от закона. Клаузата за неустойка, тълкувана заедно с останалите клаузи в договора, създава едно подчинено и неравноправно положение за самия служител защото работодателят няма от своя страна задължения в реципрочен смисъл. Така цялата конструкция на договора – особено тълкувайки неговия преамбюл, в който се говори за „вътрешни политика и правила на работа“, които в най-голяма степен обосновават изобщо необходимостта от провеждането на това обучение – очертава едни силно неравноправни отношения между служител и работодател. Последният има нужда от обучението, не самият работник, само ако работникът прекрати договора, се дължи неустойка. Това е засилено „крепостническо“ отношение към работниците. Показва незачитане на техните индивидуални нужди и възможности и стои много далече от проявлението на основните принципи в трудовото право - свободата и закрилата на труда, справедливи и достойни условия на труд, правото /а не задължението/ на работника да участва в обучения, организирани от работодателя – чл. 1, ал. 2 и чл. 7в, ал. 1, т. 6 от КТ. Ето защо очертаното е достатъчно да обоснове нищожност в хипотезата накърняване на добрите нрави. Никой работник, който по обективни причини е прекратил своя трудов договор и както е в случая – продължава своето обучение – не може да е отговорен за

всички пропуснати ползи и евентуални загуби на работодателя в този прекомерен размер. А той е такъв действително с оглед ноторно известните други такси за магистърски програми, квалификационни курсови и др. подобни, струващи в пъти по-малко и продължаващи по няколко семестъра, и не на последно място – даващи сериозни квалификации и бъдещи възможности за работа.

За пълнота съдът намира за необходимо да посочи, че евентуално клаузата за неустойка би била частично валидна /до друг по-малък размер/, но в случай, че ищецът бе доказал реалните щети, които е претърпял само във връзка с провеждане на самото обучение /напр. пътни, квартирни, хонорари на обучители, наем на зала/, което обаче не бе сторено в настоящия процес.

По горния извод ответницата не дължи неустойка, тъй като така уговорената клауза е нищожна.

По разноските

При този изхода на делото и заявената претенция на ответницата се дължат разноски. Същата претендира такива в размер на 360,00 лева адвокатско възнаграждение, за които има доказателства, че са сторени и ще бъдат присъдени.

Воден от горното съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от „С.Б.“ ЕООД, с ЕИК ..., със седалище гр. ..., срещу Х. А. Т. с ЕГН *****, с адрес: гр. ..., искове с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 92 ЗЗД вр. чл. 234 КТ за установяване, че се дължат 1200 лева и по 422 ГПК вр. с чл. 86 от ЗЗД за установяване, че се дължат 31,34 лева мораторна лихва за периода 23.11.2021г. – 25.02.2022г., за които суми е издадена Заповед за изпълнение по ч.гр.д. 2644/2022г. на РС - Пловдив, III бр. състав. от като НЕОСНОВАТЕЛЕН.

ПРОГЛАСЯВА на основание чл. 26, ал. 1, предл. трето ЗЗД клаузата на чл. 13 от Договор от 26.01.2021г. за повишаване на квалификация към Трудов договор № 940580/23.05.2020г. за **НИЩОЖНА** като противоречаща на добрите нрави.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК „С.Б.“ ЕООД, с ЕИК ... **ДА ЗАПЛАТИ** на Х. А. Т. с ЕГН ***** сумата 360,00 /триста и шестдесет/ лева разноски.

Решението може да се обжалва пред СГС в двуседмичен срок от връчването му в препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____